

چگونه حمله‌های شیطان را دفع کنیم؟

خلیل الرحمن خباب

چگونه
حمله‌های شیطان را
دفع کنیم؟

خادم الاسلام
خلیل الرحمن خباب

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عنوان : چگونه حمله‌های شیطان را دفع کنیم؟
گردآورنده : خلیل الرحمن خباب
تاریخ انتشار : زمستان ۱۴۰۰

ایجاد هر نوع تغییر بدون اجازه نویسنده،
مجاز نمی‌باشد و خیانت محسوب می‌گردد!

ارتباط با ما:

وبلاگ: khademulislam.blog.ir

تلگرام: [@Khademulislam](https://t.me/Khademulislam)

اینستاگرام: [@KhabbabID](https://www.instagram.com/KhabbabID)

واتساپ و ایمو: +۹۳۷۰۲۸۳۷۳۰۰

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

حمد و سپاس خالق خوبی‌ها را و درود بی‌عدد محمد مصطفی را
و سلام بی‌پایان صحابه و اهل بیت با صفا را.
امابعد!

از زمانی که قالب و سرشت آدم علیه السلام ریخته شد و پروردگار در
پیکر او جان دمید، یک دشمن بسیار خطرناک با وسوسه‌ها و
دسیسه‌های متعدد و مخرب، همواره تکاپو و تلاش کرده و
می‌کند، تا انسان را از شاهراه مستقیم اسلام و ایمان و اعتقاد به
وحدانیت خداوند متعال بازدارد و او را با خود روانه جهنم سازد و
آن دشمن به نام شیطان یا ابلیس یاد می‌شود.

این دشمن بسیار خطرناک، پس از این که از درگاه الهی رانده شد
و مطرود و ملعون گشت، کمر همت را بست و برای بدبختی و
گمراه ساختن آدم علیه السلام و فرزندانش از هیچ تلاشی دریغ نورزید و
لحظه‌ای هم غافل ننشست و این تکاپو و تلاش او تا برپایی قیامت
ادامه دارد.

این دشمن بدبخت، همواره تلاش می‌کند و هر نوع ترفند و اسبابی را به کار می‌گیرد، تا انسان را از عبادت و بندگی خداوند متعال بازدارد.

ابتدا سعی می‌کند انسان را کافر، یا مشرک گرداند. اگر نتوانست، سعی می‌کند او را دچار عمل بدعت نماید. اگر نتوانست، او را وادار به گناه کبیره می‌کند. اگر نتوانست، گرفتار گناه صغیره می‌نماید. اگر نتوانست، آن‌قدر او را به مباحات مشغول می‌دارد که از فرایض و واجبات باز بماند و اگر باز هم نتوانست، او را از کار افضل و بهتر (که ثواب بیش‌تری دارد) باز می‌دارد و به کار مفضول و خوب (که ثواب اندکی دارد) مشغول می‌نماید.

بدون تردید این دشمن، بسیار مگّار و بدبخت است و همواره در پی ضربه‌زدن به انسان مسلمان می‌باشد.

پس بر انسان مسلمان لازم است که همواره بیدار و هشیار باشد و راه‌های دفع حمله‌های این دشمن خطرناک را بداند و نقشه‌های او را خنثی نماید.

چگونه حمله‌های شیطان را دفع کنیم؟

بسا اوقات انسان در نماز یا خارج از آن، دچار برخی افکار زشت و وسوسه‌های ناپسندی می‌شود که بدون تردید این کار و امثال آن، از طرف شیطان است؛ زیرا او همواره در پی گمراه‌ساختن انسان و محروم کردن او از کارهای نیک می‌باشد؛ اما این لطف پروردگار است که بنده به خاطر این وسوسه‌ها، تا وقتی که به زبان نیاورده و انجام نداده، مؤاخذه نمی‌گردد؛

از ابوهریره رضی الله عنه روایت شده که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمودند:

«إِنَّ اللَّهَ تَجَاوَزَ لِأُمَّتِي عَمَّا وَسَّوَسَتْ، أَوْ حَدَّثَتْ بِهِنَّ أَنْفُسَهُنَّ، مَا لَمْ تَعْمَلْ بِهِنَّ أَوْ تَكَلَّمْ».

[صحیح البخاری: ۶۶۶۴ + صحیح مسلم: ۱۲۷]

«همانا الله متعال از وسوسه‌های امت و آنچه که در دل‌هایشان می‌گذرد؛ تازمانی که آن‌ها را عملی نکرده‌اند یا به زبان نیاورده‌اند، در گذشته است.»

گاهی شیطان می‌آید و بنده را در امور زشتی در مورد خداوند متعال و پیامبر ﷺ و شریعت مقدس اسلام وسوسه می‌کند که بنده آن را بد پنداشته و بدان راضی نیست.

وسوسه‌ها و حمله‌های شیطان و دوری جستن بنده از این وسوسه‌ها و ناپسند دانستن آن‌ها، دلیل بر صحت ایمان شخص است؛ زیرا دزد در خانه‌ای برای دزدی می‌رود که در آن گنج باشد.

از ابوهریره رضی الله عنه روایت شده که می‌گوید:

«جَاءَ نَاسٌ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَسَأَلُوهُ: إِنَّا نَجِدُ فِي أَنْفُسِنَا مَا يَتَعَاطَمُ أَحَدُنَا أَنْ يَتَكَلَّمَ بِهِ، قَالَ: «وَقَدْ وَجَدْتُمُوهُ؟» قَالُوا: نَعَمْ، قَالَ: «ذَلِكَ صَرِيحُ الْإِيمَانِ».

[صحیح مسلم: ۱۳۲ + سنن ابی‌داود: ۵۱۱۱]

«گروهی از اصحاب پیامبر ﷺ نزد آن حضرت آمده پرسیدند: ما در نفس‌های مان چیزهایی را می‌یابیم که (فکر می‌کنیم گناه بزرگی است و) سخن گفتن به آن را بزرگ می‌شماریم، پیامبر ﷺ فرمودند: آیا واقعا چنین می‌یابید؟ گفتند: بله، آن حضرت ﷺ فرمودند: این اصل ایمان است.»

برای انسان مسلمان لازم است که همواره در پی دفع کردن چنین وسوسه‌ها باشد؛ اما اگر در این موارد سهل‌انگاری کرد و بر آن وسوسه‌ها باقی ماند، مورد مؤاخذه قرار خواهد گرفت.

• اسباب دفع وسوسه‌های شیطان

وسوسه‌ها و حمله‌های شیطان، به وسیلهٔ امور ذیل دفع می‌گردد:

۱- مداومت بر تلاوت قرآن کریم:

قرآن، کتاب جاویدان الهی است که راه حل بسیاری از مشکلات، سختی‌ها و بیماری‌های روحی و روانی انسان‌ها در آن وجود دارد. هم‌چنین قرآن کلام خداست و مطمئناً شیطان توان ایستادن در خانه‌ای که در آن کلام پاک خدا تلاوت می‌گردد را ندارد؛ چنان‌که از ابوهریره رضی الله عنه روایت شده که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمودند:

«لَا تَجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ مَقَابِرَ وَإِنَّ الْبَيْتَ الَّذِي تُقْرَأُ فِيهِ الْبَقْرَةُ لَا يَدْخُلُهُ الشَّيْطَانُ».

[سنن الترمذی: ۲۸۷۷]

«خانه‌های تان را چون قبرستان نگردانید (که در آن هیچ عبادتی انجام نگیرد). همانا شیطان به خانه‌ای که در آن سورهٔ بقره تلاوت می‌گردد، وارد نمی‌شود».

از نعمان بن بشیر رضی الله عنه روایت شده که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمودند:
 «إِنَّ اللَّهَ كَتَبَ كِتَابًا قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْفَيِّ عَامٍ، أَنْزَلَ مِنْهُ
 آيَتَيْنِ حَتَمَ بِهِمَا سُورَةَ الْبَقَرَةِ، وَلَا يُفْرَأَنَّ فِي دَارٍ ثَلَاثَ لَيَالٍ فَيَقْرُبَهَا شَيْطَانٌ».

[سنن الترمذی: ۲۸۸۲]

«الله متعال دو هزار سال پیش از پیدایش آسمان‌ها و زمین کتابی را نوشت که با دو آیه پایانی سوره بقره (از آمن الرسول تا آخر سوره) خاتمه پیدا می‌کرد، اگر آن دو آیه سه شب در خانه‌ای خوانده شود، شیطان به آن خانه نزدیک نخواهد شد».

از ابوهریره رضی الله عنه روایت شده که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمودند:

«مَنْ قَرَأَ حَمَّ الْمُؤْمِنِ إِلَى ﴿إِلَيْهِ الْمَصِيرُ﴾ وَآيَةَ الْكُرْسِيِّ حِينَ يُصْبِحُ حَفِظَ
 بِهِمَا حَتَّى يُمَسِّيَ، وَمَنْ قَرَأَهُمَا حِينَ يُمَسِّي حَفِظَ بِهِمَا حَتَّى يُصْبِحَ».

[سنن الترمذی: ۲۸۷۹]

«هر کس حم المؤمن (سوره غافر) را تا «إليه المصير» (آیه دوم) همراه با آیه الکرسی، هنگام صبح بخواند، تا غروب به وسیله آنها محفوظ می‌ماند و هر کس هنگام غروب بخواند، تا صبح به وسیله آنها مصون می‌ماند».

هم‌چنین از عقبه بن عامر رضی الله عنه روایت شده که رسول الله صلی الله علیه و آله در مورد معوذتین (قل أعوذ برب الفلق و قل أعوذ برب الناس) فرمودند: «مَا تَعَوَّذَ مُتَعَوِّذٌ بِمِثْلِهِمَا».

[سنن أبی داود: ۱۶۶۳ + سنن النسائی: ۵۴۲۹]

«پناه جویندگان به هیچ چیزی مانند آن دو سوره پناه نجسته‌اند».

۲- پای بندی به اذکار شرعی:

اذکار و اوراد شرعی برای انسان مسلمان مانند سپری است که او را از شر شیاطین جنی و انسی وقایه می‌کند؛ از ابوهریره رضی الله عنه روایت شده که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمودند:

«هر کس روزانه صدبار بگوید: «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»؛ «هیچ معبود برحقى جز خداوند نیست، هیچ شریکی ندارد و پادشاهی از آن اوست و حمد و ستایش او را سزاست و او بر هر چیزی قدرت و تسلط دارد»، به اندازه آزاد کردن ده برده پاداش دارد، صد نیکی به حساب او نوشته شده و صد گناهش پاک می‌گردد

و آن روز تا شب از شر شیطان در امان می‌ماند و هیچ کس دست‌آوردی بهتر از او ندارد، مگر کسی که بیش‌تر از او این را گفته باشد».

[صحیح البخاری: ۳۲۹۳ + صحیح مسلم: ۲۶۹۱]

هم‌چنین از عثمان بن عفان رضی الله عنه روایت شده که پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند:

«هر بنده‌ای که اول هر روز و اول هر شب سه بار بگوید: «بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ، وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ»؛ «به نام الله که با نام او هیچ چیزی در زمین و هیچ چیزی در آسمان زیانی نمی‌رساند»، هیچ چیز به او زیان نمی‌رساند».

[سنن الترمذی: ۳۳۸۸ + سنن ابن ماجه: ۳۸۶۸]

۳- تقویت ایمان به وسیله انجام اعمال نیک:

بدون تردید شیطان دشمن قسم‌خورده انسان است و هیچ‌گاه از تلاش و تکاپو جهت نابودی و بدبخت کردن او دست‌بردار نیست. و سوسه‌ها و حمله‌های شیطان علیه هر انسان صورت می‌گیرد؛ اما تنها گروهی که از شر او محفوظ می‌ماند، مخلصین و بندگان نیک

و صالح پروردگار است؛ چنان که الله متعال از سوگند و تصمیم شیطان این گونه حکایت می‌کند:

﴿قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لأُعْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ (۸۲) إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ (۸۳)﴾ [ص: ۸۲-۸۳]

«(شیطان) گفت: به عزت سوگند! همه آنان را گمراه خواهم کرد، مگر بندگان خالص تو را از میان آنها.»
و نیز می‌فرماید:

﴿إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ (۹۹) إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ (۱۰۰)﴾ [النحل: ۹۹-۱۰۰]

«چرا که او (شیطان) بر کسانی که ایمان دارند و بر پروردگارشان توکل می‌کنند، تسلطی ندارد. تسلط او تنها بر کسانی است که او را به سرپرستی خود برگزیده‌اند و آنها که نسبت به او (خدا) شرک می‌ورزند.»

۴- گفتن «آمنت بالله ورسله»:

هم‌چنین از جمله اموری که به وسیله آن، وسوسه‌های شیطان دفع می‌شود، گفتن: «آمَنْتُ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ» است؛

از ام‌المؤمنین عایشه رضی الله عنها روایت شده که پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند:
 «إِنَّ أَحَدَكُمْ يَأْتِيهِ الشَّيْطَانُ فَيَقُولُ: مَنْ خَلَقَكَ؟ فَيَقُولُ: اللَّهُ، فَيَقُولُ: فَمَنْ
 خَلَقَ اللَّهُ؟ فَإِذَا وَجَدَ ذَلِكَ أَحَدَكُمْ، فَلْيَقْرَأْ: آمَنْتُ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ، فَإِنَّ ذَلِكَ
 يُذْهِبُ عَنْهُ».

[مسند أحمد: ۲۶۲۰۳]

«همانا شیطان نزد یکی از شما می‌آید و می‌گوید: تو را چه کسی آفریده؟ می‌گوید: الله. دوباره می‌گوید: پس چه کسی خدا را آفریده؟ پس اگر یکی از شما با چنین چیزی مواجه شد، بگوید: «آمَنْتُ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ»؛ «به خداوند متعال و پیامبرانش ایمان آورده‌ام»؛ زیرا این سخن و سوسه‌های شیطان را دفع می‌کند».

۴- یاری‌جستن از پروردگار:

شیطان دشمن بسیار مکار و قوی است که جز با یاری‌جستن از پروردگار نمی‌توان با حمله‌ها و سوسه‌های او مقابله نمود، یا آن‌ها را دفع کرد؛ الله متعال خطاب به رسول الله صلی الله علیه و آله می‌فرماید:

﴿وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ (۹۷) وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ﴾

[المؤمنون: ۹۷-۹۸]

«و بگو: پروردگارا! از وسوسه‌های شیاطین به تو پناه می‌برم و از این که آنان نزد من حاضر شوند (نیز) -ای پروردگار من- به تو پناه می‌برم!».

از عمرو بن شعیب، از پدر و از جدش رضی الله عنه روایت شده که پیامبر صلی الله علیه و آله برای کسی که دچار پریشانی و ناراحتی می‌شود، سفارش نمودند که این کلمات را ورد زبان نماید:

«أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ، مِنْ غَضَبِهِ وَشَرِّ عِبَادِهِ، وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَنْ يَحْضُرُونِ».

[سنن أبی‌داود: ۳۸۹۳]

«پناه می‌برم به کلمات کامل الهی، از خشم خداوند و شرّ بندگانش و از وسوسه‌های شیطان و از این که به سراغ من بیایند».

هم‌چنین از ابوهریره رضی الله عنه روایت شده که رسول‌الله صلی الله علیه و آله فرمودند: «يَأْتِي الشَّيْطَانُ أَحَدَكُمْ فَيَقُولُ: مَنْ خَلَقَ كَذَا؟ مَنْ خَلَقَ كَذَا؟ حَتَّى يَقُولَ: مَنْ خَلَقَ رَبَّكَ؟ فَإِذَا بَلَغَهُ فَلْيَسْتَعِذْ بِاللَّهِ وَلْيَنْتَه».

[صحيح البخاری: ۳۲۷۶]

«شیطان نزد یکی از شما می‌آید و می‌گوید: فلان چیز را چه کسی آفریده است؟ فلان چیز را چه کسی آفریده است؟ تا جایی که می‌گوید: خدا را چه کسی آفریده است؟ هرگاه به این جا رسید، (از شرّ او) به خدا پناه ببرد و سخن را قطع نماید».

۴- راهکار دیگر:

از ابوهریره رضی الله عنه روایت شده که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمودند:

«مردم هم‌چنان (در مورد آفرینش و خالق هستی) از هم سؤال می‌کنند، تا (به جایی می‌رسد که) گفته می‌شود: این (درست است) که مخلوقات را خدا آفریده، پس چه کسی خدا را آفریده است؟ پس اگر کسی با چنین چیزی مواجه شد، بگوید:

«اللَّهُ أَحَدٌ، اللَّهُ الصَّمَدُ، لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ»؛ «خدا یکی

است؛ خدا بی‌نیاز است؛ زاده و زاده نشده و هیچ کس هم کفو او نیست».

سپس به سمت بازوی چپ خود سه بار تَف تَف کند و از شیطان (به خداوند متعال) پناه ببرد».

۵- راه‌کار ابن عباس رضی الله عنهما:

فردی از عبدالله بن عباس رضی الله عنهما در مورد وسوسه‌های شیطان پرسید، او در جواب فرمود: «هرگاه در ذهنت چنین چیزی خطور کرد، بگو: ﴿هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ [الحديد: ۳] «اول و آخر و پیدا و پنهان اوست و او به هر چیز داناست».

[سنن أبی داود: ۵۱۱۰]

• وسوسه و حمله شیطان در نماز

اگر این وسوسه در نماز صورت گرفت، انسان باید از الله متعال پناه بخواهد و سه بار به سمت بازوی چپ خود تف کند؛ عثمان بن ابی العاص رضی الله عنه نزد پیامبر صلی الله علیه و آله آمد و گفت: یا رسول الله! همانا شیطان بین من و نماز و قرائتم وسوسه می‌کند (پس راهنمایی ام کن)، پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند:

«ذَاكَ شَيْطَانٌ يُقَالُ لَهُ خَنْزَبٌ، فَإِذَا أَحْسَسْتَهُ فَتَعَوَّذْ بِاللَّهِ مِنْهُ، وَانْقِلْ عَلَى يَسَارِكَ ثَلَاثًا».

«این شیطانی است که به او خنزب گفته می‌شود، اگر با وسوسه‌اش مواجه شدی، از الله پناه بخواه و سه بار به سمت چپ تف کن».

عثمان رضی الله عنه می گوید: «این کار را انجام دادم، الله متعال و سوسه اش را از من دور ساخت.»

[صحیح مسلم: ۲۲۰۳ + مسند أحمد: ۱۷۸۹۷]

• وسوسه و حمله شیطان در وضو

گاهی این دشمن نامرد در هنگام وضو به انسان حمله می کند و وسوسه می اندازد. می خواهد از این طریق انسان مسلمان را مستأصل و سردرگم سازد و در عبادت هایش خلل وارد کند.

از ابی بن کعب رضی الله عنه روایت شده که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمودند:

«إِنَّ لِلْوُضُوءِ شَيْطَانًا، يُقَالُ لَهُ: الْوَلْهَانُ، فَاتَّقُوا وَسْوَاسَ الْمَاءِ.»

[سنن الترمذی: ۵۷ + سنن ابن ماجه: ۴۲۱]

«همانا در وضو (برای وسوسه و بیراهه‌بری فرزند آدم) شیطانی است که نام او ولهان است. پس شما از وسوسه آب (که ولهان ایجاد می کند که آیا آب به تمام اعضای واجب الغسل رسیده یا خیر یا کدام عضو خشک مانده و...) پرهیزید.»

راه دفع کردن این حمله و وسوسه، ذکر و یاد الله متعال و پناه جستن و یاری طلبیدن از اوست.

اگر انسان مسلمان سه بار شستن و خوب شستن را در وضو (که سنت رسول الله ﷺ است)، عادت معمول خویش قرار دهد، هرگز دچار چنین وسوسه‌هایی نمی‌شود.

خادم الاسلام خلیل الرحمن خباب

زاهدان - روزهای پایانی ۱۴۰۰

وَصَلَّى اللّٰهُ تَعَالَى

عَلَى خَيْرِ خَلْقِهِ

مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ

وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ

از همین نویسندگان:

